

De jacht naar succes

Wat is er aan de hand met succes? Waarom voelen wij ons er tegelijk door aangetrokken en opgejaagd? Succes verleidt en verraadt ons. Of verraden wij onszelf? Met deze vragen ben ik op pad gegaan, mijn succes tegemoet. Verslag van een speurtocht.

Stiekem wil ik ook succesvol zijn. Vroeger wilde ik op spitsen de wereld veroveren. Later als ridder het kwaad bestrijden. Ook het grote witte doek maakte uiteindelijk plaats – voor een blanco schetsvel. Zeven jaar terug koos ik voor het ontwerpvak. De academie veranderde al mijn zekerheden in twijfels, en bracht ook mijn beeld van succes aan het wankelen.

Het fenomeen succes komt in allerlei kleuren en soorten voor. Onderaan de ladder vind ik het biologisch succes. Hierin verschillen wij als mens niet veel van de amoebe, aangezien dit soort succes puur overleven inhoudt. Dit wordt door de omhooggevallen mens volkomen over het hoofd gezien. Vliegen willen wij, want vliegen kunnen wij (nog) niet. Een tweede soort, het dierlijke instinct om te vermenigvuldigen, is een paradoxale vorm van succes. Want wanneer dit lukt – en het lukt, elke seconde weer – haalt het zelden de voorpagina van de krant. Maar wanneer het misloopt, beschouwen wij dat niet alleen als een fysiologische maar ook als een sociale tekortkoming.

Het maatschappelijke succes wordt vaak in één adem genoemd met sociale aspecten als roem en populariteit. Dit is de wortel waar wij nietsvermoedend achteraan rennen, verlangend naar het gevoel van verlangen. Ik vraag mij af waarom ook ik de erkenning van anderen nodig heb om mij echt succesvol te voelen. Succes verkoopt en succes verdient. Het commercieel succes scoort tegenwoordig hoog en lokt bewondering en jaloezie uit. De klant is koning, maakt ieder reclame mij wijs. Maar in welk sprookje regeert de koning over zijn land zonder de teugels vast in handen te houden? Niet de consument is koning, maar de commercie. Aangezien het koningschap slechts bij de gratie van zijn onderdanen kan bestaan, wordt ik als consument aan het lijntje gehouden met lokkers die handig inspelen op mijn persoonlijkheid en ambitie.

Los van bovengenoemde vormen is er de persoonlijke leergang naar succes, waar ik graag een omweg voor maak. The road to success is a long one. Deze weg gaat niet over rozen maar over obstakels. Het proces van vallen en opstaan is essentieel, het zorgt ervoor dat wij evolueren. In plaats van hier waardering voor te tonen, legt de hedendaagse prestatiegerichte maatschappij de lat van het succes steeds hoger, waardoor mijn lichaam mijn ambitie vaak niet meer kan bijbenen. Als ik op zondag hardloop, verbeeld ik me dat elke lantarenpaal een finishlijn is waar ik onder luid gejuich moeiteloos voorbijren. Het zou fijn zijn als succes in hanteerbare eenpersoons porties verkrijgbaar was, dan zouden wij al met kleine stapjes tevreden zijn. Maar op dit moment wordt succes door de media zó groot opgeblazen, dat het mijn kleine dagelijkse heldendaden overschaduwet.

Het droombeeld van het gelukzalige rijk van succes straalt ook mij vanaf de horizon tegemoet. Opnieuw bevind ik mij op een tweesprong. De weg van de onvervulde wensen ligt er altijd, mooi en begeerlijk. Maar ligt onze werkelijke drijfveer niet in het dagelijkse leerproces? Ik duik in het diepe, want als een haai moet ik in beweging blijven om te overleven. Als ik succes mocht ontwerpen, zou het een weelderige rivieroever zijn, waar ik af en toe zou aanmeren, om in de intimiteit van hoge grassprietten te genieten van een moment van intense trots. Succesvol, voor mijzelf. Niet in het behaalde resultaat maar in de weg ernaartoe schuilt voor mij het onvervalste geheim van succes. Er bestaat een mooi spreekwoord: roeien met de riemen die je hebt. Ik begin alvast.

Sophie Krier